

Sy-li spěwat,
Pilnje džětať,
Strowja će
Swójbny statok
A twój swjatosk
Zradny je.

Za staw sprócný
Napoj mócný
Lubosé ma;
Bóh pak swěrný
Přez spar měrný
Čerstwosé da.

Njeh ty spěwaš,
Swěrnje džětaš
Wšědne dny;
Džeň pak swjaty,
Duši daty,
Wotpočń ty.

Z njebjes mana
Njeh éi khmana
Žiwnosé je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokřew će. F.

Šserbske njedželske lopjeno.

Wudawa šo kóždu šobotu w Šsmolerjez knihicizščežerńi w Budyščinje a płaczi ščtwórtlětnje 2.— hr. š portom.

Hodowny šwjedžeń.

1. Joh. 4, 1—11.

Šrakne hodny šwjedžimny. Šak běchu džěczi wješeke a wš-
skate, jako tu hodžina bě, na kotruž běchu tak dolho čakaťe, a
šnědžichu šastupiež do šstawy wobradženja, widžimšchi hodowny
šchtom š wjele šwěcžkami a hodowne dary, kotrež je Bože džěczi
jim wobradžilo. A tež my šmy šo wješlili nad radosježu džěczi
a šmy ša někotre hodžiny wščitku čježu šabyli, kotraž nad nami
leži. Šodny naš móžnje na to dopomnja, tak bohate na lubosčzi
je naše žiwjenje. Šak wjele lubosče je šo w tutych dnjach
wšchudžom wopokasaťo! Šajku bohate lubosč žu štarschi šwo-
jim džěcžom pokasaťi a džěczi štarschim. A š domow je lubosč
ščta ke šhudym a šhorym, š wudowam a šprotam a š tym, ko-
třiž šami steja tu na šemi. Škóždy dyrbi šo hodny wješelič.
Š kajki džiw! Ša tutoj šymnej, štwjerdej, šebiežiwěj šemi šwje-
čimny šwjedžeń lubosče, šdžež hewat ludžo jenož na šo myšla
a ša šo štaraju a to šwoje pytaju. Šak je to móžno? Šo po-
kaže nam naš š tekst. Šon nam praji: Šodny šu šwjedžeń lu-
bosče, 1. dolež nam Božu lubosč pšchpowjeduje, a 2. dolež
Boža lubosč naš š lubosčzi š bližšchemu čžeri.

1. Šdy by hródž w Bethlehemje, w kotrež je šo Šesuf na-
rodžit, šiščeže dženska štejala, a my čžyli jene napšimo na nju
napšicaž, ja njebych žane šěpsche šlowo wjedžať, dyžli to našeho
teksta: Šu wotkryje šo nam potajštwow Božeho džěšča. Šu wu-
šajni šo džiw Božewe možy. Šu šjeri šo nam najšlubšchi šatož
žyheho hodowneho šwjedženja. Šo našeho teksta čžitamy: Šoh
je lubosč. Šajke šlowo! Šomyšl šebi, ty by šo přeni křočž
šlyščať, tak by ty šo džiwat a šwješeliť na tutym šlowje: Šoh

je lubosč. Šimi wščitku lubosč kotraž je tu na šwěczi, wšcit-
ku lubosč, kotruž maju štarschi š šwojim džěcžom, mandželstu lu-
bosč, kotraž je šwěrna hač do šnjercže, lubosč, kotraž pšche-
čelow šjednočzi, wščitka tuta lubosč je jenož šapka w morju
lubosče, kotraž Božu wutrobu napjelni, je jenož škricžka š wo-
šenja lubosče, kotryž w Božej wutrobje pali. Šaj, Šoh je lu-
bosč. — Šle š waschu u lubosče šlyšča, šo wona šo šjeri, šo
wona šo wopokasuje, a to niž jenož se šlowami, ale tež w škut-
šach. Šak wobdawa naš Boža lubosč štajnje a pšchego. Ššchěd-
nje našpězi Šoh wjele milionow štworženjom, wšchědnje darow
šwojemu šlonžu šhadžecž na dobrym a ššym. Š škelto nušach
je won nam a našchim lubym pokasať. Škelto dobrotow je won
škóždemu wot naš wopokasať. Šle šdy bychu tute wopokasma
Božewe lubosče dokahaťe, naš wo Božej lubosčzi pšchšwědčiež,
tak móšli pšhanjo šebi myšlicž, šo pšchibohojo na nich se ša-
wšježu hladaja, tak móšli pola naš škelto šami na tym šwělo-
wacž, šo je Šoh? Šě, tutym wopokasmam Božewe lubosče steja
wšchelake šhonjenja napschecžiwow, kotrež šo šdacžu pšchecžiwow Bo-
žej lubosčzi šwědčža. Ščhto šdřibimy prajiež, š tym wulškim
njesbožam, kotrež tak wjele nušy a šrudobny a šubšestwa na lu-
dži pščinježu? Ščhto šdřibimy prajiež š tej šakofnej wójtje,
kotraž šady naš leži, a kotraž je wjele milionow štworžych mužow
morika, tak wjele šboža šniežika, tak wjele šwojškow lubosče
wštoržaka? Šdže wštanje ta Boža lubosč? Šu šdřibješche
Šoh na druhe waschnje wopokasačž, šo je wopradowže lubosč.
A won je to čžiniť.

Šoho je Šoh pšpšak? Ššwojeho šhna, potajšim to naj-
šlubšche, ščtož won ma, šwojeho jeničžkeho narodženeho šhna.
teho, kiž móžješche prajiež: „Ša a tón Šotž šmój jedyn“, a

„ſchtóž mje widži, tón widži teho Wótza“, a „nichts njesnaje Wótza khibe tón byn“. A runje teho je nam Bóh póſtla. Ach, my njemóhli ſo jemu dodžakowacž, hdy by wón k nam profetu póſtla, abo jeneho jandžela, ſnano jeneho tych najwyschich jandželow, kotſiž pſched jeho woblicžom ſteja. Ale wón je wjazh činił, wón je k nam ſwojeho ſyna póſtla. — A hdže je Bóh ſwojeho jenicžkeho narodženeho ſyna póſtla? „Do ſwěta“ praji naſch tekſt. Eſwět njeje tu tuta ſemja, wo kotrejž ſwojate piſmo nam po ſtworjenju praji: „Bóh pohlada wſchitto, ſchtož bē wón činił, a hlaj, to bē jara dobre“, ſwět je tu taſ wjele taž hrěſčni cžlowjeſtojo, kotſiž ſu wot Boha wotpanyli, kotſiž ſu ſo pſchecžiwu Bohu ſbēhnyli. Ach, hdy by Bóh tutemu ſwětej dał, ſchtož bē ſebi ſaſlužił, wón by jón na wěcžne ſaſtorcžicž dyrbjal. Ale wón to njeje činił. Wón je wot jeneho lětthaza k druhemu cžakał, hacž njebudža ludžo k njemu pſchińcž, a jeho ludžo k njemu njepſchińdžechu, dha je wón ſam w ſwojim ſynu k nim pſchiſchoł. — A k čemu je Bóh ſwojeho ſyna do ſwěta póſtla? „So bychmy pſches njeho žiwi byli“, abo taž dale rěka „k wujednanju ſa naſche hrěchi“. Wón dyrbi naſche hrěchi wot naſ wſacž, wón dyrbi nam žiwjenje pſchinjeſč. Wón by hižo tehdy pſchińcž móhł, taž budže junu ſaſo pſchińcž, mjenujz budžicž žiwych a mrtwych, ale wón njepſchińdže jaſo ſudnił, ale jaſo Ebožnik, niž, ſo by naſ do wěcžneje ſmjerce ſatamał, ale ſo by nam wěcžne žiwjenje pſchinjeſł. Pohladajče, kajka luboſč! — Tehodla, hdyž tebe něſchto potrechi, ſchtož ſo po tvojich myſlach i Božej luboſčju njesnjeſe, taž wulke njesbože a cžežka khorocž abo hórka ſrudoba, dha hladaj jenož do Bethlehema, hdžež Boži ſyn w žlobje leži, a ty budžež pſnacž dyrbjecž, ſo žana wjetſcha luboſč njeje, khibe ta, ſo je Bóh ſwojeho jenicžkeho narodženeho ſyna do ſwěta póſtla. Glej, hody ſu ſwojeden žen luboſče, dofelž nam Božu luboſč pſchipojedžuja.

2. Ale tuta luboſč Boža k nam dyrbi tež naſ nětko k luboſči cžericž, pſchetož hdyž je Bóh naſ taſ lubował, dha dyrbi my tola tež my jeho lubowacž. Drje my njemóžemy Boha najprjedy lubowacž, pſchetož wot pſchirody je naſcha wutroba žyle ſebicžiwu, ale hdyž je Bóh naſ prjedy taſ lubował, ſo je ſwojeho jenicžkeho narodženeho k nam póſtla, dha dyrbi my tola my jeho ſaſo lubowacž. Tehodla dai ſo najprjedy wot Boha lubowacž! Pſnaj, kajku luboſč je Bóh tebi wopoſtał! Stup, taž tehdy paſtyrjo, k žlobju w Bethlehemje a hladaj na to džečžo, kotrej we tajkej niſkočži a kſudobje tam leži, a kotrej je Boži jenicžki narodženy ſyn, kotrehož je Bóh tež ſa tebe do ſwěta póſtla. Eſnano budže tebi pſchi tym najprjedy cžežko wokoło wutroby. Ty myſliſch na to, ſo by jeho hacž dotal pſchemało lubował. Ale potom budže tvoja wutroba njewurjekniwje wjeſela a ſbožonna. Pſchetož hdyž móže naſ hižo to wobſbožowacž, hdyž ludžo naſ lubuja, taſ wjele bóle dyrbi naſ wobſbožowacž, hdyž Bóh naſ lubo ma. A potom hinał njemóžecž, hacž jeho ſaſo lubowacž, a tuta luboſč njeje tebi cžeža, ale wjeſeloſč, žane twjerde: ty dyrbiſch, ale wjeſele: ja ſmēm, ja čžu Boha lubowacž. — Ale žana luboſč k Bohu njeje móžna bjes luboſče k bližſchemu. Kał wohen niž jenož ſo ſwěcži, ale tež wohrjewa, taſ dyrbi tón, kiž Boha lubuje, tež bližſcheho lubowacž. v. 11. Glajče, Bóh je ſwojeho jenicžkeho ſyna ſa naſ dał. Taſ kluſcha k waſchnju luboſče, ſo wona dawu a wopory pſchinjeſe. Drje je luboſč, kotraž njecha dacž, ale jenož wſacž, ale to je wopacžna luboſč. Ta prawu luboſč namała runje w tym ſwoje ſbože, ſo dawu, haj, ſo ſo ſama ſa druhich dawu. Njeje trjeba, ſo pſchi tym tajke wopory pſchinjeſemy, taž je Bóh ſa naſ pſchinjeſł. To i žyła njemóžemy. A ſo my ſwoje žiwjenje ſa druhich woprjemy, to Bóh ſebi jenož porědko wot nětko žada. Ale kóždy kſchecžijan dyrbi we wſchēdnym žiwjenju wopory luboſče pſchi-

njeſč, taž na pſchitkad: ſebi to abo tamne ſapowjedžicž, abo ſwoju wolu woli bližſcheho podcžijnyč, abo ſpanje w nožy woprowacž a khorého hladacž, abo pjenjeſy woprowacž a taſ temu, kiž je w nuſy, pomhacž, woprowacž, to rěka, ſo ſebi pſchi tym něſchto ſapowjedžimy. — A dale: Bóh ſwojeho ſyna do ſwěta póſtla, kiž bēſche jemu njepſchecželnimy. A ty? Koho lubujeſch ty? Jenož tvojich pſchecželow? O lubuj tež tych, kotſiž ſu tebe ſranili, kotſiž njeſku tvojaje luboſče hódni. Lubuj tež tvojich njepſchecželow. — A ſtónčnje: Bóh ſwojeho ſyna póſtla, niž ſo by ſwět budžił, ale ſo by ſwět ſbožnje činił. Duž pytaj tež ty druhich wukhowacž, a to pſches to, ſo jich hrěchi ſamolwiſch. Guſto maju ludžo ſwoje wjeſele na tym, ſo tajkich, kotſiž ſu do hrěcha ſapanyli, wotbudža a wo jich ſkóſčach powjedaju. Taſ ty nječini. Ale rěč derje wot tvojeho bližſcheho a wobrocž wſchitto k lēpſchemu a pomhaj jemu, ſo ſaſo puč k Bohu namała. — Moji lubi, my ſmy bohužel taſ kſudži na luboſči. My dawamy ſo taſ guſto wot ſebicžiwocže wobtnježicž. Ach, ſo bychmy my tola Božu luboſč, kotraž ſo nad nami ſmili, prawje pſnali! Ach, ſo by ſo tola Khrystuſ do naſchich wutrobow i nowa narodžił! Dha by wón wſchitku ſebicžnoſč a roſhoru, kotraž je telko ſrudoby, a nuſy na naſ pſchinjeſla, pſchewiwil. Dha móhli i dowěrjenjom do pſchichoda hicž! Dha by wjazh wjeſeloſče w naſchich wutrobach bydliło! K temu čže nam hodowny ſwjedžen pomhacž. Bóh dai, ſo bych tu te hody ſa naſ žohnowane hody byle! Samjeń.

Seſ. 11, 1. 2.:

Nam ſe ſchtoma je Davita wſchēm ſroſtla rjana hałužka.

Glób — W. miſ. harfa, čžo. 9 —: Eſo hałka ſaſeleni zc.

Glaj! i ſlajowoh' ſchtoma prut ſroſče ſeleny;
wſchal i Davitowoh' doma je Ebožnik ſlubjeny
nam narodžił ſo tam
we ſnadnym Bethlehemje,
hdžež i njebjek pſchińdže k nam.

Wón i kina Wótžoweho ſo poda do žloba;
taſ i raja njebjekkeho ſo do hubjeńſtwa da,
kiž kral je kra ſnoſče
a hluboło ſo niži,
ſo najſnadniſchi je.

Glób mladžina nam i jeho njeſč ſmėje korjenja;
— to přenicžki ſu jeho, te i cžeſčju kónuja,
taž jeho ſamoho,
taſ wſchē tež Bože džečži,
kiž wěrja do njeho.

To Duch je wupóſtlaný do ſwěta morweho,
Duch Boži požadany wot cžlowſtwa hrěſchneho;
wón duch je mudroſče
a roſoma a radu,
duch možy Božeje.

A pſnacža duch jaſny a bohoboſče. —
Dar hodowny nam kraſny i nim wobradženy je
— Duž kſwalbu ſpěwajmy
tam džeſčju luboſnemu!
Wſchal ſbožni we nim ſmy.

A by-li žalocž jera ſo wſchudže ſchērka
na ſwěcže, — w bydłach mēra ſo radoſč poſticža,
hdžež wēra Ebožnika
je w žlobje namałala
a we nim ſbožnoſč ma.

Tam, kšesćijeno, mamy my žorlo wješkela,
 so sbóžnje sawyštamy: Wótž njebjeka nam da
 se Synom luboscze
 we žlobje wobradženym!
 — To dar najwjetšchi je.

Hodowny list.

List, kotryž podawamy je wěrnny, jenož je we wšchelatornym
 pschitrotščenym.

„Luba macze! Ty wěšch, so bym sažo w jastwoje. Nočzu
 so, kaž prjedy, samolwicz, bym moje dotalne wjedženje a moju
 dotalnu wědomnosć spowróczal. . . Běch tu najprjedy s dru-
 himi jatymi hromadze a bym so tehdy kóždy džen w swobodnej
 hodžinje pschezd s jonym a kamfnyim jatym wufhodžował. Bě
 s jara dobreje swójby, bě wyschšche schule wopytował a runje kaž
 ja čital žyłu kopizu knihi, kotrež běchu pschecziwo nabožinje pi-
 žane. S wjetšcha rěčachmoj to wo nabožinje. Spytachmoj te-
 mu, sčtož bě w předomanju naš pschimnylo, móž a prawo
 wšacž. A temu dyrhjesche namaj pomhacž, kaž to tež hewať tať
 je, filosofija a našch njedorosom abo tež někajke w někajkim ro-
 manje namakane słowo. Stónčnje so ras woprašach: „Ty,
 tať to pschińdže, so so mój jedyn džen kaž drubi wo nabožinje
 rosmotwjamoj? To je namaj tola něšchto, sčtož bymój tola
 dawno hižo pschewinytoj!“ Tamny hladasche tať na mnje,
 stónčnje rjetnu: „Slyšch, pscheczelo! Ssmój nětk hižo dleje
 hacž poť lěta wšchědnje žyłu hodžinu hromadze a bymój tola tať
 husto jedyn druheho wobelhaloj, so mohloj nětk skoro s najmjeń-
 šcha na poť hodžiny dolho wěrnaj byčž a wěrnoscž rěčecž!
 Slej, jedyn s naju je pschezo wjetšchi nora hacž tón tamny! Do-
 telž spósnachmoj kamoj, so w njerjedze kasemoj a smutsk. dobreje
 možy nimamoj, so bychmoj so posběhnytoj, tehda so wšchědnje
 prózujemoj, so bychmoj jedyn druheho pschewědczičtoj, so je
 Bóh a so je nabožina wumyšlena wěžka. A potom džemoj kóždy
 ras sažo kóždy na swoje džělo a myšlimoj, so mohlo to tola hi-
 nať byčž. . . .“

Slaj, macze, tutón bě spratnišchi hacž ja. Wot kamfneje
 hodžiny buchu moje myšle hinajšche! Ja prošach wo to, so
 bych byměl moje jastwo kamlutki kam sa so wotšedžecž. To bu
 mi pschistwolene.

Sčtož bym w tutych 3 mēžazach hacž do hód spytať, njemóžu
 czi wopřacž. Synom wjele prózy mēľ, prjedy hacž so k temu
 spósnacžu pscheczšchěčach, so spósnach, so njebym jenož jene
 na wyškim sšhodženku kultury stejaze swěrjo, kotrež bywa, ka-
 me žaneje wole njeměja, jow a tam bywane, a so spósnach, so
 bym wjele wjazh, so bym cžlowjeť se swobodnej wolu, kotryž
 řebi najwjetšchi džěl njeřbožownych wobstejnoscžow a poděńdže-
 njow kam sawinuje a nacžini. Pschimach so sažo biblije a
 spěwarškich, husto došć wšchaf dyrbjach so k temu najprjedy
 pschewinyčž.

Tať pschibliži so patoržiza! Dopomnjenja na sańdžene
 cžahy pschińdžechu na mnje. Pschirunowach wořebje hodowne
 wobrašy přjedawšchich lět: 1890 běch nad Rheinom, bě to moje
 přenje lěto w zusbje, běch to w jenej spoťojnej kšesćazanskej swój-
 bje, kotraž mje mējesche kaž sa byna, s jeje džěčimi stejach pod
 hodownym sčtomom, kam sažo kaž džěčžo. Nimo to! —
 1898 w Čžěstkej. Běch hižo bóle wučeny. Běch w towarštwje
 wořebnišchich Němzow w hotelu a lořowachmy wo Wožodžěčžo-
 wy sčtom. Nimo to! — 1904 w Ruřowstkej. W čžestnej němškej
 swójbje stejach se schwarnej holecžu, jej ruku sawdawajo, pod
 so jařnje swěčžahym hodownym sčtomom. Běchmoj řebi

luboscž a řwěru řlubitoj na cžah žiwjenja. Nimo to a —
 řhubjene psches moju winu! A dženk! 1905! Dla pschěń-
 džjenja na wobředženštwje w řhostařni! Šsamlutki! Wopu-
 řchženy! řazpity.

To běch runje na tym, so we žakostnej styřkej boloscži řa-
 klach wšchěch tych wučěnych knjesow a přěnyerjow a řpiřowacž-
 low, kotřiz s hrosnej lořkomyřlnošcžu cžlowjekam to najlěpsche
 wosmu, sčtož w nimi je, běch na tym, so jich wšchěch řaklach do
 wšcheje wěčžnosćze, tu — na dobo! Deleřach w dworje jastwa
 řapocža jene hudžbne towarštwje piřkacž: „Šso luboscž Bóřka,
 modlu k tebi!“ A ja njeřaklach! Ja řlakach! Čarhch řo
 s woblicžom do wodžecža a řlakach kaž džěčžo a w mni bóľ njewu-
 prajomna! Rať dolho řlakach, njewěm, a čžehodla, tež njewěm.
 Bě to ta řjana melodija, abo bě to tehodla, dořelž spósnach, so
 to runje tuta móž teje luboscze to je, kotraž pschezo s nowa sažo
 namaka pucze a řředki, so by na naš řubjěnych cžlowjekow řkut-
 lowať tať, so njebychmy řhubjeni byli. A tehdy bym k přenje-
 mu rasej w řwojim žiwjenju kam čžerjeny wot řnutskeho
 wabjenja, s najřlubšcheje wutrobny Boha prošyl wo řmilenje.
 A to čžezže, sčto bě na mni, je řo minylo. . . .“

Njeřiřam czi, so bym nětk hotowny kšesćezan. Pschetož, so
 wěrnoscž wušnawasch, njeje hiřchěze to řame, so tež po njeř
 čžiniřch. Budu drje psches žyľe žiwjenje na to řkutkowacž dyr-
 bjecž, so bych na mni a we mni wobrocžal k Bohu. Tola ja
 mam Boha sažo sa mnje. Duž njebudžēja tež cžlowjekoj wja-
 žy pschecziwo mi, najmjenje moja macž! Abó by to móžno
 bylo, so ty na tym dnju, na kotrymž Bóh žyľemu cžlowjeřtwu
 mēr posticža, njemohla wodacž řynej twojeho žiwota?

Luba macze, njech je wodate a řabyte, sčtož mjes namaj
 běřche. Njech Šbóžnik teho řwěta je se řřědnikom mēra mjes
 namaj, so by řo tež nad namaj dopjelniť: „Mēr na řemi a
 cžlowjekam dobre řpodobanje!“

Sdyž mój taťle hody řwječimoj, dyrbi namaj tola hiřchěze
 jene nalěčžo pschińcž, hđžez tón řyn řwojej macžeri wjazh we
 puřow hódnej lořkomyřlnošcži dny řaroby njekasny.

S wutrobnym postrowom Twój řyn Karl.

Zyrkej a řtat.

Do Lubija běchu řa řřjedu, 14. dezembra, řužišy duchowni
 řwolani. Dla wšchelatic pschicžinow bě řo tam jenož mať
 čžřjódka řesčla, tola pať se wšchěch 4 zřřkwinych wotřjekow a
 mjes nimi Šserbjo. A tola jednasche řo to wo jara waznych
 řužiškich prařchenjach a tež s dobom wo wulžy waznych — řerb-
 řkich prařchenjach. Tam řhromadženi duchowni běchu drje jeno-
 řlóbnyje pschecziwo postajenju noweje wustawy, so ma řužiza
 řa pschichod jenož do dweju wulkeju řuperintendenturow džělena
 byčž. Sčtož je řo žyľe řa řerbřke řadanja wuprajil, je wot
 wšcheho řpocžatka pschecziwo tajtemu džělenju byť, je řebi řadať
 s najmjeńřcha ři zřřkwine wotřjekny, mjes kotrymiž by dyrbjal
 byčž jedyn řerbřki, řjednoczjujo wšchě řerbřko-němřko wofady we
 řebi. Šhromadženi wuprajichu řo jenořlóbnyje řa džělenje do
 tať mjenowaných defanatorow, to řu mať zřřkwine wotřjekny přd
 wodženjom jeneho řararja, by-li móžno bylo, tuto řarjadowa
 nje dozpicž, bychu, — tež to bu jenořlóbnyje pschijate — něťote
 defanaty řerbřke byťe. Njedyrbjala pať tuta myřl defanatorow
 dobyčž, wuprajichu řo řhromadženi řa to, so ma řo řužiza mēřto
 do dweju do řchtyřoch zřřkwinych wotřjekow abo řuperintenden-
 turow džělicž, a mjes tutymi řchtyřjomi by dyrbjal sažo s pschi-
 řlóbowanjom wšchěch pschitomnych — jedyn řerbřki byčž, to r.,

jedyn sjednoczić pod herbskim superintendentom wschë herbsto-nëmske wošady.

Dokelž bu praschenja rozrjaze a wažne, postaji so nowa shromadźina, na kotruž budža so wschitzy duchowni Łužicy drje na 12. januara noweho lëta samowolacž a to do Lubija, dokelž do Lubija s wschëch konczi Łužicy drje niž wubjernje derje tola pał pschezo lëpje hišcže dojědžesč hacž do drugeho mësća. A tam dylkeli wschitzy duchowni pschincž a wošebje tež Šserbjo!

Njebudžemy my potom ras s nowym sarjadowanjom našich zyrkwinych naležnosćow spofojom, a budžej a so nam sažo nasche prawta pschitřiacž, potom kmy my Šserbjo na tym kami trina, — kaž hižo husto. To njech je tež ras wuprajene! Kaž so wëž nëtkle ma we wuradžowanjach wo wustawje, njedostanjeny my žanu herbstu superintendenturu a žaneho herbsteho superintendentu, ale jenož fastupjeť jeneho superintendentu budže herbsti farat, kotryž by mël herbstke naležnosće fastupowacž. Tuto sarjadowanje lhorwa pał njemóžnosće w šebi, kaž bu to w Lubiju tež wuprajene. Tehodla je na cžaju, so so Šserbjo nëtk šforo hibaju bóle a bóle a dorasnje wustupja sa prjedy naspomnjenaj namjetaj. Želi so móžno, dha defanaty, a potom nëkotre herbstke! Njeje-li to móžno, potom 4 superintendentury a mjes nimi herbsto-nëmsku! Wë šhschecž, so je móžno nëschto s tehole hišcže psches synodu dozpicž, jeliso so Łužica a s njej pschede wschëm Šserbja sa to dorasnje do džëla daja. Wychu-li so defanaty samjedke, by to potom šnadniška wëž jeno hišcže była, tute mjes šobu sažo we wëšthym hišcže krucžišcho wjasacž. Duž tač do džëla sa nowe spomóžne sarjadowanje Łužičich a herbstich wošadow!

Š wobšamknjenju lëta.

Luk. 24, 28, 29:

Šnješowa položaja bliskosć pschi wobšamknjenju lëta.

Šlób: Ach, wostan pschi naš s hnadu zc.

Dwaj wucžobnikaj džëščaj s Jerusalema ras a wobaj šrudnaj bëščaj; šky sa njeju bë cžaj.

Šso Žesuf bliži k nimaj po pucžu pscheczelny a rëči mile s nimaj, pał hišcže njesnaty.

Hdyž hicž nët dale čyžšche pucž s nimaj šlönčiwšchi, došcž štyšno žimaj bëšche pschi jeju žałowcži.

Wë dostal trošcht psches njelo so žimaj sa šky cžaj, duž nušjetaj jecho: Ach wostan pola naš! —

Šlej! k wječžoru so bliži, so džëń je nakhilit. — A lubje Šnješ so niži, je k nimaj fastupit.

Njech mikosć Boža jecho tež naš džëńš woschewjo, hdyž s lëta šandženeho cžëť džë do pschichoda! —

Šam, Žesu, winy wobaj wschë s cžajka stareho a hnadu nowu dodaj do lëta noweho! —

Ške, Šnježe, nabbëhamy: Ach, wostan pola naš! Njech pokoj namakamy pschi tebi kóždy cžaj!

Šsam študžëń wscheho šboža nam, Žesu, wostanjesč; naš bliskosć kryje Boža, hdyž s nami, Šnježe, džëš!

Duž radži s tobu džemy do cžajka noweho a džeržecž tebje čyžemy džëń kóždy krucže so. —

Prënja nëmska biblija.

Njedatno buchu w Berlinje žadne a drohotne knihi pschedawane, na pschëšadžowanje. Mjes nimi bë tež prënja nëmska biblija, potajkim nëschto jara žadne a drohotne sa tych, kiž šebi

stare knihi waža. Je to jena s tych nëmskich biblijom, kotrež buchu do Lutheroweho cžajka w nëmskej rëči wudate. Šsu to nëkotre byle, tola žana s tutych njemóžesche so pschëložkej Luthera runacž, wošebje w rëči niž. Duž tež wschë tute pschëloži wobstaje nješku, maja pał nëtk wažnosć starožitnosće a jačo pomniki s datnych cžajow.

Špomnjena biblija bu 1468 w Strašburgu pola Šeinricha Eggesteina cžišcžana. Tuta Eggesteinowa biblija placžesche pschezo sa tu prënju bibliju w nëmskej rëči. Tola po nowišchich pschepytowanjach je ta w šamžnym lëcže — 1468 — wudata tač mjenowana Mentelinowa biblija ta prënja, tola Eggesteinowa je žadniška a namakaj so jenož hišcže w nëkotrých eksemplarach, tač ma žyla Amerika jenož dwë tajkej bibliji.

1450 bë Jan Gutenberg w Mainz u knihicžišcženje wunamakal a bóršy po tym jačo prënje džëko šwojeho kumsčta, bibliju wudač, tola kacžansky niž nëmsku.

Ša nasche džëcži k hodam.

1. šchtom, knjeni, abc, (a, b, c.) šhar, worjech, šlubu, šlód, žro, nop.

Šajke njeno so cži šjewi, hdyž šebi tute 9 šlowow prawje šrjadowanšchi, pošledni pišmit kóždeho cžitajš?

2. „Wowska pomjeda holzam bašnicžku židowštu.“

Wosnjesh-li se 4 šlowow tuteje šady s kóždeho jenu šlózku (Silbe), wucžitajš šebi, je prawje šrjadowanšchi, njeno wulkeho šwjateho dnja.

Šchtóž je so próžowal, je namakal.

w cžišle 11. dezembra: „Ša s njebeš dele pschindu k wam.“; w cžišle 18. dezembra: 1. nowe lëto. 2. hodownicžka.

Š bliska a s daloka.

Š hodam runje w prawym cžaju je wuschol „Bibliški pucžnik“ na lëto 1922. Šestajal je jón nam sažo k. farat Pawol Wrosal-Šetlicžanski. Šo ma pucžnik lëška nutškach kufš hinajšcheho napohlada, njebudže cže molicž, je šebi tajke hinajšche šestajenja drohota žadala. Pschi wschej hobrškej drohocže placži pał knižka tola jenož 1,50 hr. a hdyž wopomnišch, so so sa knihowne towarštwu žane pschinoschki njesbëraju, je to žyle šnadmuschki pjenjes. Šač to tež pschindže, so ma tež tón, kiž šobustaw knihowneho towarštwu njeje, 1,50 hr. placžicž. A to budže kóždy Šserb a Šserbowka lubje rad, hdyž šhschchi, so drje našch herbsti „Bibliški pucžnik“ wukhadža, so pał tež hišcže lëška sažo žaneho nëmskeho „Bibliškeho pucžnika“ njemëja. — Njech šebi tež kóždy s dorosumnjenjom pschëčita to, šchtóž je k. pschëdžyda, farat Šarjeńk, pschidač. Šknihowne towarštwu je s wudacžom herbstkeje přëdašškeje knihi wulku cžëžu na so wšalo. Tutu móžesč pomjenšchecž, psches to, so „Domjazny přëdač“ kupujesč pał šam sažo pał k darjenju k hodam, k šlubej, ke kwajej, abo hewal, pał móžesč našchemu knihownemu towarštwu na pomoz pschincž s pjenježnym darom a wotkafanjom, došonjež tač škuff, kotryž je našchemu herbstemu ludej k žohnowanju, Šnješowej zyrkwi tu na šemi k pomozny a Bohu Šnješej k cžesčji.

„Šserbška přëdašška konferenca“ šmëje wutoru, 10. jan. dopokdnja 1/2 10 hodž. w Šserbškim domje šwoje šymške pošëdženje. Tute budže hižo tehodla jara wažne a nusne, dokelž šmëja nëkotre dny pošdžišcho — po nëcžišchim wucžinjenju — duchowni žyšej sašškeje Łužicy w Lubiju wažnu ššhadžowanku. Budže so tam wo nowej wustawje našcheje zyrkwije, wošebje pał wo nowym sarjadowanju we Łužicy jednacž a duž šobu wo wažnych herbstich praschenjach. (Pschirunaj „Šyrkej a štat.“).

Šamolwity redaktor: farat Wyracž w Šošacžizach.